

1. Аксьонова О., Півненко Ю., Косман А. Методичні особливості використання wow-ефекту на уроках основ здоров'я. *Молодь і ринок*. 2021. №7-8 (193-194). С. 93-98. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.239672>.
2. Збірник цитат і висловів. URL: <https://surl.li/nqipfz>.
3. Здивування. *Український психологічний хаб*. URL: <https://surl.li/xpawxq>.
4. Курінський В. О. Самоосвітні роздуми. Київ, 2001. 227 с.
5. Мірошнікова А. 30 фраз-мотиваторів замість «Неправильно». URL: <https://surl.li/bniynq>.
6. Мегедь І. Проектна технологія бодібіографії при вивченні зарубіжної літератури: презентація виступу. URL: <https://surl.li/ggpsex>.
7. Silvia P. Knowledge emotions: feelings that foster learning, exploring, and reflecting. In R. Biswas-Diener & E. Diener (Eds), Noba textbook series: Psychology. Champaign, IL: DEF publishers. 2025. URL: <http://noba.to/f7rvqp54>.

Овчаренко Олена Анатоліївна,
*асистент академічних програм,
 факультет бізнес адміністрування,
 Меморіальний університет Ньюфаундленду (Канада);
 здобувачка третього освітньо-наукового рівня вищої освіти,
 ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»*

ПРИНЦИПИ ГЛОБАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АКАДЕМІЧНОМУ КУРСІ ЛІТЕРАТУРИ

У сучасному світі проблема формування глобальної компетентності займає одно з провідних місць. У наукових дослідженнях існує багато підходів до її визначення. Але основою для всіх є актуалізація глобальної освіти у глобальному світі. Науковці пишуть про необхідність сучасної людини приєднатися до процесу глобалізації, розвивати толерантність до інших культур, здатність співпрацювати з представниками різних національностей, розуміти й належним чином приймати розбіжності між людьми. Процес навчання в університеті повинен допомогти студентам сформувати глобальну

компетентність. Це дозволить здобувачам вищої освіти стати професіоналами у своїй галузі, допоможе досягти більшого успіху в сучасному середовищі.

Дослідники Hunter B., White G.P., Godbey G.C. та ін. пишуть, що компетентність, яка є глобальною, допомагає прийняти чужу точку зору, донести власний світогляд, успішно співпрацювати в глобалізації.

Нас цікавить точка зору американського вченого Ламберта, який є одним із перших дослідників вивчення глобальної компетентності. За його словами, важливо перейти від «етноцентризму» до «етнорелятивізму». Під етноцентризмом автор розуміє акцентування власних національних особливостей. У той же час, сприйняття власної культури, як однієї з багатьох, сприяє формуванню етнорелятивізму. Ламберт стверджує, що формування відкритості мислення, розуміння та прийняття культур інших людей та національних характеристик можливо реалізувати через так званий «експериментальний шлях». Тобто завдяки здобуткам певного досвіду, який досягається за допомогою різних шляхів: міжнародної мобільності, навчання в групі з іноземними студентами, вивчення іноземних мов тощо. Очевидно, що й вивчення академічного курсу літератури дозволяє отримати глобальну компетентність.

Університетські курси світової мають багато завдань та цілей. Сьогодні існує розуміння того, що це не лише хронологічне вивчення здобувачами совіти біографії письменників та творів літератури. Зміст літературних творів дозволяє студентам розглянути різні проблеми, які мають національну особливість і можуть бути актуальними для сучасного глобального світу. Ось кілька прикладів тем для лекцій та практичних занять, які сприяють формуванню глобальної компетентності серед студентів. Вивчення французького класицизму неможливо без вивчення творів Ж.-Б. Мольєра. Його комедія «Дон Жуан» є актуальною сьогодні. Цей твір дозволяє побачити не лише національні характеристики героя, але й зрозуміти, чому його ім'я використовується у багатьох країнах світу для характеристики особистостей певного складу. Тому ми пропонуємо на лекції розглянути національні особливості образу Дон Жуана у французькій (Мольєр), англійській (Дж. Байрон), українській (Леся Українка) літературі. Трагедія Гете «Фауст» також надає широкі можливості для формування глобальної компетентності у здобувачів освіти. Розуміння

гуманістичного компонента образу Фауста, глибокого філософського та релігійного значення твору дозволяє студентам розвивати якості, необхідні для формування глобальної компетентності. На наш погляд, літературні твори XIX–XX століть сприяють розумінню необхідності оволодіння глобальною компетентністю. Ось приклади авторів та художніх творів, яким потрібно приділити особливу увагу: твори Г. Логфелло, Ф. Стендаля, жіночі образи у романах Дж. Остін та сестер Бронте, твори Ф. Кафки та Т. Манна.

Отже, ми актуалізували творчі здобутки тих авторів світової літератури, які дозволяють формувати глобальну компетентність в академічному курсі літератури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Hunter B., White G. P., Godbey G. C. What does it mean to be globally competent? URL: https://www.researchgate.net/publication/258158051_What_Does_It_Mean_to_Be_Globally_Competent

2/ Lambert R. International education and international competence in the United States. *European Journal of Education*,/ 1993. № 28(3). P. 309–325.

Пасічник Олена Василівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
циклова комісія гуманітарних дисциплін,
Фаховий коледж Кременецької обласної
гуманітарно-педагогічної академії
ім. Тараса Шевченка

УРОК ЛІТЕРАТУРИ: ТРАДИЦІЇ ТА НОВАТОРСТВО

За твердженням відомої методистки Н. Волошиної, «урок літератури сьогодні – це витвір мистецтва, в якому присутні краса, і натхнення думки, і радість пошуків, створені спільними зусиллями учня і вчителя» [3]. Урок літератури має сприяти пізнанню себе і світу через читання художніх творів.

Для того, щоб сучасний учень взяв у руки книгу, почав її читати, йому потрібно знати, для чого він це робить. На думку А.-М. Богосвятської, вчителям-філологам необхідно визначити не тільки пізнавальну та естетичну, а й практичну, утилітарну користь від читання художніх творів. Науковиця